

CONTABILITATEA ȘI AUDITUL OPERAȚIUNILOR DIN ASIGURAREA DIRECTĂ, COASIGURARE ȘI REASIGURARE

Tatiana LOZANU, Facultatea de Științe Economice

Accounting for the insurance activity was isolated from the system of accounting in the Republic of Moldova in selected industries, by virtue of its specificity. The dissertation presents the general concepts of insurance, the nature and principles of insurance, described the normative acts regulating the accounting organization, its basic functions, accounting operations for direct insurance, coinsurance and reinsurance.

Asigurarea reprezintă un instrument eficient pentru crearea unui viitor sigur. De-a lungul anilor, s-a constatat că „Asigurarea” este una din cele mai vechi categorii ale relațiilor economice, ca sistem de protecție reprezentând unul dintre principalele instrumente ce asigură securitatea, stabilitatea economică, protecția eficientă față de numeroasele riscuri.

Odată cu schimbarea condițiilor economice generale, trecerea de la o economie exclusiv agricolă la una diversificată (de piață), dezvoltarea schimburilor internaționale, accentuarea procesului de urbanizare, s-a creat un climat favorabil pentru creșterea avuției naționale, iar pe de altă parte, a plasat omul în procese de producție mai complexe, cu un grad de risc sporit. Astfel a sporit interesul omului pentru acțiunile de previziune.

Asigurarea ca activitate economico-socială constă în protecția persoanelor fizice și juridice în calitate de asigurați împotriva diverselor riscuri. Ea servește drept factor important de stimulare a activității și de garantare a unui mod de viață sănătos.

Din punct de vedere al contabilității, activitatea economică reprezintă un moment bine determinat în timp și în spațiu de confirmare documentară a operațiilor economice executate în cadrul activității economice sau a unui eveniment economic.

Contabilitatea și auditul în cadrul organizațiilor de asigurări are o serie de particularități specifice, condiționate de caracterul activității în domeniul asigurărilor. Aceasta reprezintă un sistem complex de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare a elementelor contabile (active, capital propriu, datorii, consumuri, chel-

tuieli, venituri, rezultate financiare și fapte economice ale entității) și de raportare financiară.

Modificarea sistemului de relații publice, a utilizatorilor de informație, a cadrului drepturilor civile, precum și racordarea sistemului de contabilitate la standardele internaționale, respectiv, condiționează necesitatea de transformare a sistemului de contabilitate existent. În condițiile economiei de piață, întreprinderea – element independent al sistemului economic – interacționează cu partenerii de afaceri, bugetele la diferite niveluri, deținătorii de capital și cu alți subiecți, proces ce condiționează apariția relațiilor financiare. Astfel, la momentul actual, rolul contabilității constă în asigurarea unei informații obiective și veridice tuturor utilizatorilor, mai ales proprietarilor și conducătorilor de întreprinderi.

Ținând cont de faptul că ramura de asigurări în Republica Moldova este în curs de dezvoltare ca ramură a economiei țării și că se află în perioada de implementare a cadrului normativ ce reglementează această activitate, tema acestui studiu este actuală și prezintă un interes deosebit. În acest context, la rândul său și contabilitatea operațiilor de asigurări necesită modificări și perfecționări conform actelor normative puse în vigoare.

În secolul al XXI-lea asistăm la o perfecționare continuă a mecanismului de asigurare, sporește interesul față de produsele de asigurare prin dezvoltarea unei culturi a asigurărilor. Una din cele mai importante trăsături ce caracterizează dezvoltarea sistemului mondial de asigurări, la ora actuală, este globalizarea pieții mondiale de asigurări, care se prezintă printr-un proces de lichidare treptată a barierelor economice și legislative ce separau piețele de asigurări ale unor state. Unul din exemplele elocvente ce confirmă această tendință este crearea unui spațiu de asigurări unic în țările Uniunii Europene. Caracteristic pentru piața mondială de asigurări este: existența unui număr important de companii de asigurare ce funcționează în diverse forme organizațional-juridice, concentrarea la ele a unui capital și active enorme, o gamă extrem de largă de operațiuni și produse de asigurare oferite, existența unei legislații dezvoltate ce ține de domeniul asigurărilor și a unui sistem de supraveghere de stat viabil, existența diverselor asociații și uniuni ale asigurătorilor și asiguraților, un sistem dezvoltat al intermediarilor, firme de consultații și de rating.

Indiferent de cât de mult a evoluat umanitatea, un lucru este cert: nu putem controla tot ceea ce se întâmplă în jurul nostru, acesta fiind motivul primordial ce a generat apariția produselor de asigurare, deoarece plata unei sume îl pune pe asigurat la adăpost de problemele ulterioare.

Piața de asigurări, ca o parte componentă a pieței financiare, este obiect de supraveghere și control de către stat prin intermediul Autorității de supraveghere cu scopul de a garanta o funcționare stabilă. În majoritatea cazurilor, societățile de asigurări nu dispun de mijloace financiare proprii suficiente pentru soluționarea de sine stătător a tuturor pretențiilor ce țin de achitarea plăților de asigurare conform riscurilor primite în asigurare. Prin transmiterea unei părți din răspunderea sa reasiguratorului, organizația de asigurări poate garanta îndeplinirea obligațiilor sale față de asigurat, chiar și în cazul producerii câtorva cazuri de asigurare majore. Acest fapt reprezintă o garanție suplimentară pentru asigurat în ceea ce privește primirea despăgubirii de asigurare în mărimea prejudiciului suferit, ajutând în același timp asiguratorului să-și mențină stabilitatea financiară. Reasigurarea este o condiție necesară pentru asigurarea stabilității financiare a operațiunilor de asigurare și a funcționării satisfăcătoare a societății de asigurări. Asiguratorul este obligat să adopte un program privind necesitățile de reasigurare pentru fiecare an financiar.

Trecerea Republicii Moldova la relațiile economice de piață impune ca obiectivul principal al contabilității să fie prezentarea informației cât mai obiective și mai reale privind situația patrimoniului, situația financiară și rezultatul financiar al entității economice. Reieșind din acestea, auditul în activitatea de asigurări necesită o deosebită calitate în exercitarea lui.

Scopul auditului operațiunilor din asigurarea directă, coasigurare și reasigurare constă în confirmarea întocmirii veridice, depline și în termenii stabiliți a informației despre operațiile, tranzacțiile efectuate, precum și despre achiziționarea și utilizarea proprietății organizațiilor de asigurare și a obligațiilor acestora. Sprijinirea profesiei de auditor a devenit una din prioritățile naționale, care are drept scop asigurarea calității și transparenței raportării financiare. Pentru realizarea acestora, auditorii trebuie să elaboreze propriile standarde și proceduri interne ce ar asigura efectuarea unor audite calitative conform legislației în domeniul auditului și practicilor internaționale avansate; să elaboreze

politici și proceduri interne de control al calității și să îmbunătățească calitatea metodelor de audit aplicate. Realizarea acțiunilor menționate va contribui la asigurarea calității profesiei de auditor în Republica Moldova la nivelul cerințelor internaționale.

Implementarea unui sistem contabil eficient și adecvat cerințelor actuale ale pieței de asigurări din Republica Moldova este condiționată de necesitatea elaborării planurilor și deciziilor administrative, supravegherea îndeplinirii acestora, determinarea rezervelor de sporire a eficienței, evaluării rezultatelor activității, departamentelor și angajaților.

În scopul menținerii unui portofoliu de asigurare echilibrat și în scopul asigurării continue a stabilității financiare este necesar de a promova unele tipuri noi de asigurări, care sunt mai puțin dezvoltate pe piața de asigurări din republică. În scopul obținerii unei informații mai ample și a unei analize a cheltuielilor pe articole se propune perfecționarea programelor automatizate în baza cărora se ține contabilitatea, intensificarea măsurilor de control intern, perfecționarea cadrelor care activează pe piața de asigurări, ceea ce ar contribui la majorarea fluxului de avantaje economice, precum și la o stabilitate financiară cu un nivel înalt și o activitate continuă. Organizarea efectivă a activității serviciului de contabilitate în cadrul entităților economice exclude posibilele încălcări sau abandonări în activitatea acestuia și, ca urmare, în activitatea economică a entității.

Referințe:

1. Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.47-49/213 din 06.04.2007.
2. DOLGHI, C. Particularități ale contabilității în activitatea de asigurări. În: *Somersbi SRL* (Tipogr. „Sirius” SRL). Chișinău, 2009.
3. DOLGHI C. Esența economică a asigurărilor. În: *Conferința de totalizare a activității științifice și științifico-metodice a cadrelor didactice*. Institutul Internațional de Management. Chișinău, 2004, p.48-52.

*Recomandat
Cristina DOLGHI, dr., conf. univ.*